

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREJNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Križjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Velika bitka od Zuiderskega jezera do Mozele

Vzdolž vsega skoraj 400 km dolgega bojišča se bijejo hude borbe na kopnem in v zraku — V bojih nastopa do dva tisoč tankov Nemške napadalne kolone naletele na močan odpor — Vsak trenutek utegne priti do glavnega spopada

London, 14. maja. AA. (Reuter) Posebni dopisnik agencije Reuter podaja naslednji prikaz položaja na pomembnih bojiščih:

Na kopnem se vodijo borbe vzdolž vsega bojišča od Zuiderskega jezera pa do reke Mozele, medtem ko se nad vsem tem pasom bijejo neprenehoma letalske borbe. Na tem bojišču, ki je dolgo skoro 400 km, prodirajo nemške oklopne kolone in pehota z očitnim namenom, da bi izvede naskok. Zadnje nizozemsko uradno poročilo kaže da se nizozemski branitelji odločno bore proti nemškemu napadu. Poročila iz Bruslja povedo, da so nemški napadi, čeprav siloviti, zelo malo spremenili p. lažaj. Zavezniška pomoč prihaja brez prestopa in v velikem številu.

V Belgiji se vodi velika bitka oklopnih mehaniziranih enot med francoskimi in nemškimi silami. Iz Maastrichta in Tongerla so prodirajoče nemške kolone naletele na močan odpor enakih francoskih enot, ki drve proti njim v spopad. Kot garža železnih čudeš se do 2000 tankov bori med seboj. Po tej bitki je treba pričakovati glavni spopad med nemškimi in zavezniškimi armadami.

Reuterjev posebni dopisnik pri britanskih četah v Franciji pravi, da utegne do tega glavnega spopada priti vsak trenutek. Dopisnik nato pravi, da se v bitki tankov Francozi sijajno bore in v celoti izkoriščajo premoč svojega orožja in tankov nad sovražnimi tanki. Dopisnik posebno poudarja, da uporablja Nemčija v napadu svoja letala, ki po velikosti nimajo sebi enakih. Toda dopisnik pravi, da se zavezniški piloti v enaki meri udejstvujejo v vsej Belgiji in Nizozemski. Nizozemska vlada se je preselila iz Haaga da ne bi bila ogrožena v delu. V Nizozemski poteka borba na dveh bojiščih, namreč borba proti naskakovalec na obrambnih črtah in borba proti napadalcem iz zraka. V nekaj dneh so imeli Nizozemci več posla s padalci in člani »pete kolone« kot na samem bojišču. V Belgiji se Nemci posebno trudijo da bi napredovali zlasti v Ardenih. Sovražnik močno pritiska. Pri Longviju na francosko-belgijski meji je sovražnikov pritisk posebej hud, zlasti vzhodno od Mozele. Podobno je tudi v dolini reki Saare. Odkar se je začela vojna, so vse belgijske in nizozemske radijske postaje skozi funkcionirale, ter so dajale običajne programe z glasbo in poročili

Tri fronte na zapadu

Po prvem preizkusu obrambne moči Maginotove črte so se morali Nemci umakniti

S francosko-belgijske meje. e. (Exchange Telegraf) Nemci očitno skušajo organizirati več napadov na Maginotovo linijo in sicer vzhodno od Mosela. Po sreditim topovskim ognjem je ta črta francoskega obrambnega sistema prvič od začetka vojne imela možnost, da popolnoma funkcionira v svoji obrambi. Po neuspešnem napadu na Maginotovo črto so se Nemci umaknili zaradi hudega ognja francoskega topništva in francoskega letalstva, ki je krepko podpiralo svojo artilerijo.

Po obvestilih, ki so jih dali izvidniki, zbirajo Nemci velike čete na tem odseku in je tako računati z močnim napadom na Maginotovo linijo. Smatrajo, da je bil prvi napad izvršen samo zaradi tega, da se preizkuša obrambna moč francoskih utrd in vsega trdnjavskega sistema na tem odseku.

Kakor kaže, nameravajo Nemci organizirati hkrati tri fronte: prvo fronto na francoski meji med Luksemburgom in vzhodno Moselo, ki bi bila napadena naravnost na Maginotovo linijo. Druga fronta bi bila organizirana na francosko-belgijski meji, če nemške čete pridejo do nje in se lahko utrdijo v svojih položajih. Tretja fronta na bi bila med nizozemsko in angleško obalo in bi imela glavni cilj letalske napade na angleško ozemlje. Iz nemških priporav za napad kakor tudi iz priprav zavezničkov za obrambo in protinapad se jasno očrtujejo te tri fronte.

S francosko-belgijske meje. e. Boji se stalno razvijajo v globino in širino. Zdi se, da je večer popoldne prišlo do zadnjih pokretljivih borb. Ti spopadi so nastali zapadno od Albertovega prekopa, preko katerega hočejo Nemci v zapadni smeri s svojimi motoriziranimi oddelki kakor tudi z lahkim in težkim topništvom. Kaže, da so francoske čete obveščene o teh operacijah.

Ker je pričakovati, da bodo Nemci prodri čez Albertov kanal na tem ozemlju, so že večer zavezniški koncentrirali čete v teh področjih. Neprestano prihajajo nova ojačenja v moštvo in materialu. Prišlo je že do spopadov med francoskimi in nemškimi motoriziranimi oddelki. Nemške moči na zapadnem delu Albertovega prekopa niso velike, ker jim zavezniško letalstvo onemogoča večjo koncentracijo. Zavezniška letala se tudi zelo trudijo onemogočiti vzdrževanje zvez med nemškimi četami na fronti in v zaledju. Na tem odseku Albertovega prekopa, kjer so Nemci prišli na zapadno stran je prišlo do takih spopadov, da vse kaže, da se bodo sedanje pokretne operacije spremenile v pozicijske boje. Večeri popoldne so bili trajali več ur. Kljub sreditim nemškim napadom, se fronta ni premaknila. Zdi se, da zavezniški ne bodo mogli preprečiti utrjevanje Nemcev ob Albertovem prekopu, toda popol-

noma izključeno je, da bi Nemci nadaljevali napredovanje proti zapadu. Po zadnjih obvestilih so Nemci dosedaj opustili množestveno napredovanje proti zapadni Belgiji. Poročila ki prihajajo javljajo sicer o veliki bitki toda kaže da ne gre za napredovanje, temveč zato da se Nemci utrdijo na svojih pozicijah

Junaški odpor nizozemske vojske

Amsterdam, 14. maja. e. (Havas). Nizozemski radio je popolnoma izdal naslednje poročilo: Sovražnik je na majhnem odseku prispel do Rena. Nizozemske čete so ga odbile, toda odseka niso moge vzdržati. V severnem delu Nizozemske je sovražnik utrdil svoje pozicije, južno od Rotterdamu se nemške kolone še drže. Kontingenti francoskih čet stalno prihajajo v Brabant. Nizozemska mornarica v duhu svoje slavne tradicije aktivno sodeluje z zavezniškimi brodomi. Po izjavi nekakega ujetega nemškega oficirja so nizozemske protiletalske baterije sestrelile mnogo nemških letal.

London, 14. maja. s. (Reuter). Zadnje nizozemsko vojno poročilo javlja, da je nemška vojska povečala pritisk na severu Nizozemske. Izolirani oddelki nemških padalcev, ki so zasedli letališče Waalhaven pri Rotterdamu, so sedaj zavzeli važen industrijski del Rotterdamu in važen most v mestu.

Nizozemska vojska v južni Nizozemski je prejela ojačenja zavezniških čet in nudi junaški odpor.

Zaupanje in samozavest v Belgiji

Bruselj, 14. maja. e. (Reuter). Navzlic sreditim napadom, ki so jih izvršili Nemci v zadnjih 24 urah kaže, da se položaj ni bistveno spremenil. Zavezniške čete prihajajo stalno in v velikem številu. V Bruslju je vedno večje zaupanje in samozavest med prebivalstvom. Ljudje so pripravljeni na srčite borbe a so si popolnoma svesti glede končnega izida vojne. Begunci iz vzhodne Belgije neprestano v množicah prihajajo v Bruselj. Pošiljajo jih na Belgijo obalo ali pa v Francijo.

Za pomoč beguncem

Capetown, 14. maja. AA. Parlament južnoafriške zveze je na predlog vlade dal pomoč enega milijona funtov šterlingov za nizozemske in belgijske begunce. Pomoč je bila odobrena soglasno.

Množestveni letalski napadi

Širok razmah nemškega letalstva v Belgiji — Nemci inajo na Nizozemskem večinoma motorizirane divizije

Pariz, 14. maja. e. (Exchange Telegraf) Iz Belgije prihajajo obvestila, po katerih so Nemci večer popoldne prvič pričeli z napadi na posamezne strateške in vojne objekte z množestvenimi letalskimi napadi. Kaže, da se bo nemški pritisk spremenil v tej smeri in da se letalski napadi ne bodo več vršili samo zaradi spuščanja padalcev in preprečevanja zbiranja ter organiziranja zavezniških čet za protinapad,

temveč pripravljajo Nemci napad iz zraka na vse odseke.

Z nizozemске fronte se izve, da so Nemci poslali na Nizozemsko v glavnem motorizirane divizije. Te čete so sestavljene tako, da so sposobne za lahko in hitro napredovanje, ne pa za pozicijske boje, kakor so opremljene čete ki jih pošiljajo v Belgijo.

Srdite letalske borbe

Iz Londona poročajo o uspešnem udejstvovanju angleških letal — V Parizu izjavljajo, da je bilo v zadnjih treh dneh sestreljenih nad 400 nemških letal

London, 14. maja. s. (Reuter) Letalsko ministvo javlja, da so angleški bombniki zopet ponovno napadli nemške čete v Belgiji in na Nizozemskem, in sicer tako ponovi kakor tudi podnevi. Pri napadih podnevi proti prodirajočim oddelkom v Belgiji so naletela angleška letala na močan ogenj protiletalskega topništva. Nekaj angleških letal je bilo pri tem izgubljenih. Ob nizozemski obali so se spopadla angleška letala ponovno z nemškimi letali in so jih več sestrelila. Isto tako so bile napadene nemške patrone letal. Ponovno so angleška letala bombardirala zopet Waalhaven pri Rotterdamu.

Pariz, 14. maja. s. (Reuter) Kakor je sporočil sinoči francoski propagandni minister, je bilo v zadnjih 3 dneh nad Belgijo Nizozemsko in Francijo sestreljenih ali uničenih nad 400 nemških letal. 34 letal so sestrelili protiletalski topovi v Franciji, 88 pa zavezniška lovka letala nad Francijo in Belgijo. Več nemških letal je padlo v morje, druga pa so bila uničena ali zajeta na Nizozemskem. Angleška letala so samo večer sestrelila 40 nemških letal.

London, 14. maja. s. Nemski bombni napadi na angleška letališča v Franciji so nekoliko popustili v silovitosti. Posebni poročevalci angleške radijske družbe v Franciji javlja, da je bilo v petek zjutraj pri nemških bombnih napadih uničeno samo eno angleško letališče v Franciji in sicer najbližje fronti. Tudi s tega letališča so Angliji že dve uri pred napadom odstranili vsa letala. Večeri je bilo samo

pri napadih na angleška letališča v Franciji sestreljenih okoli 30 nemških bombnikov.

Nemške izgube niso v nobenem sorazmerju z doseženimi uspehi. Že do 8. zjutraj so sestrelili protiletalski topovi 3 Heinkela, lovka letala pa 7. Nemci sedaj s strojnimi obsestreljujejo tudi kolone beguncev, ki beže iz Belgije v Francijo. Ob taki priliki so bile ubite večer 4 osebe, in sicer dve ženski in dva otroka. Poročevallec sam je bil prisoten, ko so za fronto zajeli tri nemške padalce, ki so se spustili nad nekim gozdom. Vsi trije so bili v delavskih oblekah. Ko so jih zajeli, so bili že na delu, da uničijo brozjavne in telefonske zveze. Prebivalstvo je hotelo padalce linčati.

Angleška letala se uspešno udejstvujejo. V Ardenih je 7 angleških bombnikov porušilo pontonski most, ki so ga zgradili v vsej naglici Nemci. Nobeno angleško letalo ni bilo pri tem izgubljen.

Patuljiranje angleških vojnih ladij

London, 14. maja. AA. (Reuter) Britanska admiraliteta sporoča: Po nemškem napadu na Belgijo in Nizozemsko patuljirajo britanske vojne ladje ob belgijski in nizozemski obali. Vse sovražne čete, ki so jih letala spustila na letališča, so bile bombardirane. Veliko število beguncev je bilo izseljen iz krajev, kjer potekajo borbe.

Počakati je treba brez strahu in nestrpnosti

Francoski tisk o trenutnem položaju na bojiščih ter o odnošajih med Italijo in zavezniki

Pariz, 14. maja. AA. (Havas) Jutranji listi razpravljajo o borbah v Belgiji in Nizozemski zlasti pa okrog Liègea, nato pa govore o Churchillovem govoru v parlamentu ter o ukrepih proti »peti koloni«.

»Petit Parisien« poudarja, da so zavezniške čete 13. maja prispele že dlje, kakor pa je bilo predvideno. Pri tej priliki sta belgijski kralj in belgijska vlada izrazila svoje največje zadovoljstvo, ker smatrat, da je to dejstvo kapitalnega pomena.

»Epoque« izraža mnenje, da Belgija in Nizozemsko nista glavno poprišče, kjer bo sovražnik storil največje napore. List meni, da Nemčija samo poskuša v Belgiji in Nizozemski ustvariti drugorazredno bojišče, ki bi imelo namen pritegniti zavezniške rezerve. Članek misli na možnost napada skozi Švico in prav tako ne izključuje možnosti čelnega napada na Maginotovo črto. Na kratko rečeno, pravi list, stanje se ni jasno. Počakati je treba brez strahu in brez nestrpnosti. Tisto kar vemo, je, da je sovražnik šele začel s svojimi ogromnimi napori. Sovražnik bo vodil borbo z nezastisljano ljutostjo in z vsemi vojni gigantskimi sredstvi.

»Jour« pravi, da lahko traja taka borba od Zuiderskega jezera pa do reke Mozele več tednov. Toda to obdobje nas ne sme presenetiti, prinese bo prav gotovo nekaj napredovanja, čugje pa morebiti umik. Toda naše postojanke so solidne in daleč od tega, da bi jih bilo mogoče na-

četi. Mi imamo lahko polno zaupanje in upravičene nade.

»Victoire« poudarja, da je general Gamelin upošteval vse te težave, na katere bodo naleteli francoske čete in je očrtal njihov pomen in storil vse, da bodo težave premagane. Ko piše o odnosih med Italijo in zavezniki, o italijanskem tisku kakor tudi o širjenju protibritanskih plakatov, pravi list, da vse to skupaj ni imelo tistih

Italija proti angleškim vojnim načrtom

Italijanski tisk nadaljuje kampanjo proti Angliji

Milan, 14. maja. AA. (Stefani) »Popolo d'Italia« prinaša članek o britanskem načrtu vodstva vojne in pravi, da je Velika Britanija stoletja znala izkoriščati čas in da se je zelo pogosto dogajalo, da je čas delal v korist Velike Britanije.

List nato poudarja, da je Velika Britanija mogla zaradi svojega izjemno ugodnega položaja dosedaj razviti svojo premoč na morju. Toda sedaj so se časi spremenili, in danes Velika Britanija ni več niti ne more biti obvarovana pred napadi

rezultatov, kakor je bilo pričakovati. Dejansko uživata Belgija in Nizozemska v Italiji največje simpatije.

Politični urednik »Populaire« pravi, da sta se Francija in Anglija trudili, da bi izvedli blokado tako, da bi čim manj škodovali italijanske koristi. V trenutku, ko zavezniški vojniki prelivajo kri v obrambi treh nevtralnih držav, pa postavlja »Giornale d'Italia« vprašanje ali ne predstavljajo zavezniška blokada kršitev najbolj elementarnih načel mednarodnih pravic. Ko branijo civilizacijo, zavezniški žrtvujejo nekaj več, kakor pa je nekaj kilogramov masla ali pa nekaj kilogramov grozdja, ki se zdi Italijanom tako silovito važno, in katero se je zaradi blokade nekoliko zakasnilo.

Delni umiki ne smejo opravičevati pesimizma

London, 14. maja. AA. (Havas) V pooblaščenih vojaških krogih v Londonu se izve, da je prišlo do glavnega nemškega napada na severozapadnem bojišču tako, kakor so pričakovali, namreč med nizozemsko in belgijsko mejo. Nemški pritisk je bil strahovito hud v bližini prekopa v Maastrichtu. Pri tej priliki poudarjajo, da je Nemčija v vsej svoji zgodovini skušala zmerom izvesti prve udarce na tem mestu. Prav tako pripominjajo, da položaj še ni popolnoma jasen in da bodo točne, jasne in avtentčne vesti zelo redke. Toda javno mnenje ne sme tolmачiti dogodke tako, da bi opravičili pesimizem, če pride do delnih umikov, ki bi jih mogla najaviti razna poročila med operacijami.

Izve se, da nemški padalci včasih nosijo britanske ali zavezniške uniforme, včasih pa uniforme postarjev, policajev, ali pa navadnih policistov, včasih pa so oblečeni celo v ženske obleke. Tu gre za padalsko moštvo, ki je dobro izvežebano za hitro akcijo in za napade.

Nizozemska kraljica v Londonu

London, 14. maja. s. (Reuter) Tukajšnje nizozemsko poslanstvo je objavilo uradno pojasnilo, zakaj je kraljica Viljemina zapustila Nizozemsko in se preselila v London.

Poročilo pravi, da kraljica ni namerala oditi iz Nizozemske, je pa to končno storila na nasvet nizozemske vlade, ki je bila obveščena, da hočejo Nemci kraljico ujeti. Zato je odšla kraljica Viljemina najprej iz Haaga po morju v provinco Zeeland. Ko pa so pričela nemška letala Zeeland bombardirati, je prišla kraljica do prepričanja, da lahko bolje opravipla vladarske posle izven države in je sprejela vabilo angleškega kralja, da pride v London. Kraljica se bo vrnila na Nizozemsko čim prej mogoče.

Uradno poročilo nizozemskega poslanstva javlja tudi, da je nizozemska vlada zapustila prestolnico Haag, da si ohrani svobodo akcije.

London, 14. maja. s. (Reuter) Kraljica Viljemina je takoj po svojem prihodu v London sprejela v nizozemskem poslanstvu zunanjega ministra van Kleffensa kakor tudi nizozemskega ministra za kolonije in nizozemskega poslanika.

Vojvodinja Luksemburška v Parizu

Pariz, 14. maja. e. (Havas) Velika vojvodinja Luksemburška in njen soprog sta v spremstvu svojih otrok prispela sredi Pariz. Luksemburška suverena sta se z otroki nastanila v velikem hotelu sredi mesta, kjer živijo v najstrožjem incognito.

svojih sovražnikov. Čas, ki je prej delal za Veliko Britanijo in ki je premagal tudi Napoleona, nima danes več tistega pomena, kakor ga je imel poprej. Lahko se reče, da čas ne dela več za Veliko Britanijo.

Na koncu pravi list, da so pred nekaj leti doživeli neuspeh tudi poskusi s sankcijami proti Italiji, nato pa pravi, da se bodo temu primerno in podobno z neuspehom končali tudi drugi britanski vojni načrti.

